

relsen og kan sættes forskellig for de forskellige Arter af Beværtning. Paa Landet kan Afgiften sættes for hvert Beværtningssted, i Byerne sættes den samme Afgift for enhver Næringsadkomst af samme Art uden Hensyn til Forretningens Størrelse. Loven fastsætter et vist Mindstemaal for Afgiften og deler Indtægten af denne Mindsteafgift mellem Stat og Kommune, og det, der yderligere paalægges af Afgift, tillægger den Kommunen. Kommunerne have ved Afgiften paa Handel og paa Udskænkning af Brændevin i alt en Indtægt, der i Aarene 1900, 1901 og 1902 var henholdsvis 1,098,362, 1,156,216, 1,217,054 Kr. Statens Indtægt i samme Tidsrum var 158,070, 159,271 og 168,123 Kr. Hvor meget af denne Indtægt der falder paa Handel og hvor meget paa Udskænkning, er ikke oplyst.

At lægge en Afgift paa Udskænkningen af stærke Drikke er i og for sig rationelt. Udskænkingsforretningerne volde det offentlige Udgift paa mange Maader, ikke mindst Poli- og Retsudgifter; og det er i sin Orden, at Udskænkingsforretningerne yde noget til Gengæld, og dobbelt naturligt er en saadan Afgift, naar Skænkestedernes Antal begrænses, og der altsaa skabes en Monopolværdi for de begunstigede, en Værdi, som bør beskattes for at vederlægge det offentlige det Besvær og de Bryderier, der altid ere ved Monopoler, og for saa vidt muligt at hindre, at Monopolværdien stiger alt for urimeligt i Højde.

Men efter hvad der er bemærket Sp. 4261—62, er der ikke tilstrækkelig Grund til kun at beskatte Brændevinsudskænkningen; Udskænkningen af Vin og skattepligtigt Øl bør bære den samme Afgift.

En anden Mangel ved den nuværende Beskatningsmaade er den, at der ikke beskattes efter Skatteevnen. Det store Beværtningslokale, der daglig samler Tusinder af Mennesker, udreder ikke større Afgift end den lille Beværtning, der kun har sparsomt Besøg.

Man kunde tænke sig en Afgift, 1) afpasset efter Forretningens hele Omsætning, 2) afpasset efter Forretningens Omsætning af stærke Drikke, 3) afpasset efter Forretningens hele Fortjeneste, 4) afpasset efter Forretningens Fortjeneste paa stærke Drikke.

Hvis der foreløbig ses bort fra de praktiske Vanskeligheder, og Sagen kun ses fra et Ædruelighedssynspunkt, synes Nr. 1 den mindst tilfredsstillende; thi den Forretning, der driver en stor Bepisning, men kun ringe Alkoholudskænkning, vilde med en saadan Afgift kunne komme til at betale mere end en Beværtning, hvis Alkoholudskænkning var betydeligt større, men hvis Afsætning af Fødemidler kun var ringe. Ved Nr. 3 vilde man mere komme til at ramme selve Alkoholen; thi det er paa den, at den største Fortjeneste tages; en stor Bepisningsforretning med lille Alkoholsalg giver sjældent den Indtægt, som en mindre Bepisningsforretning gør, naar Alkoholsalg er større. Da Hensigten imidlertid er at ramme Alkoholen alene, vilde Nr. 4 mere direkte svare til Formaalet; men mest i Overensstemmelse med Formaalet vilde Nr. 2 være; da den, der med lave Priser og ringe Fortjeneste driver Alkoholafsætningen i Vejret, er skadeligere og bør beskattes mere end den, der med høje Priser og større Fortjenester har en mindre Omsætning. Det ønskeligste vilde altsaa være at lægge Afgiften paa Omsætningen af stærke Drikke.

Naar man dernæst spørger om dette Maals praktiske Opnaaelighed, og ser til Udlandet, ses

Norge (Bil. S. 147, 156) at have en »Brændevinsafgift, fastsat ved kommunal Vedtægt efter Bedriftens Beskaffenhed og Omsættningens antagelige Størrelse« (Omsætningen af Brændevin), medens Afgiften for andre stærke Drikkes Vedkommende (Bil. S. 148, 160) fastsættes paa Landet efter et lignende Skøn, i Byerne ens for alle;

Holland (Bil. S. 180, 195) har en Afgift paa Grundlag af Forretningslokalets Lejeværdi og Forretningens Omfang;

Schweiz (Bil. S. 125) deler Forretningerne i Takstklasser efter deres Omfang; *Østerrig* (Bil. S. 173) lader Egnens Beboelsestæthed være det afgørende for Afgiftens Størrelse;

Sverige (Bil. S. 54) lægger Afgift paa det Litertal af Brændevin, som formodes at ville blive afsat i Forretningen;

England sætter en progressiv Afgift efter Lokalernes Lejeværdi (Bil. S. 230, 233¹).

¹) S. 233 er udfaldet, at Afgiften beregnes efter Lokalernes Lejeværdi.